

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 6 grudnia 2024 r.

Poz. 8365

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.923.2024 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 4 grudnia 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr 56/VII/2024 Rady Miejskiej w Szczekocinach z dnia 29 października 2024 r. w sprawie utworzenia jednostki pomocniczej Sołectwa „Zachód” i nadania jej statutu, w całości, jako sprzecznej z art. 35 ust. 1 i ust. 3 oraz art. 36 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, dalej jako „ustawa”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 29 października 2024 r. Rada Miejska w Szczekocinach podjęła uchwałę Nr 56/VII/2024 w sprawie utworzenia jednostki pomocniczej Sołectwa „Zachód” i nadania jej statutu. Statut Sołectwa „Zachód” stanowi Załącznik Nr 2 do przedmiotowej uchwały. Uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 4 listopada 2024 r.

Jako podstawę prawną podjęcia uchwały Rada Miejska wskazała m.in. art. 5 ustawy o samorządzie gminnym oraz § 7 i § 8 uchwały Nr 256/XXXVI/2021 Rady Miejskiej w Szczekocinach z dnia 25 marca 2021 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Szczekociny (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 2021 r. poz. 2149). W tym miejscu na marginesie należy zauważyć, że Rada błędnie odwołała się do § 7 i § 8 uchwały, zamiast do § 7 i § 8 Statutu, stanowiącego załącznik do uchwały, przy czym wskazana w podstawie prawnej uchwała Nr 256/XXXVI/2021 składa się łącznie z czterech paragrafów.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, iż uchwała jest niezgodna z prawem i powinna zostać wyeliminowana z obrotu prawnego w całości z przyczyn opisanych poniżej.

Podstawę prawną do podjęcia uchwały stanowi przepis art. 35 ustawy, zgodnie z którym: *Organizację i zakres działania jednostki pomocniczej określa rada gminy odrębnym statutem, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami (ust. 1). Statut może przewidywać powołanie jednostki niższego rzędu w ramach jednostki pomocniczej (ust.2). Z kolei art. 35 ust. 3 ustawy stanowi, że: Statut jednostki pomocniczej określa w szczególności: 1) nazwę i obszar jednostki pomocniczej; 2) zasady i tryb wyborów organów jednostki pomocniczej; 3) organizację i zadania organów jednostki pomocniczej; 4) zakres zadań przekazywanych jednostce przez gminę oraz sposób ich realizacji; 5) zakres i formy kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością organów jednostki pomocniczej.* Elementem obligatoryjnym każdego statutu jednostki pomocniczej jest również, stosownie do art. 48 ust. 1 ustawy, określenie sposobu zarządzania i korzystania z mienia komunalnego oraz rozporządzania dochodami z tego źródła. Statut ustala również zakres czynności dokonywanych samodzielnie przez jednostkę pomocniczą w zakresie przysługującego jej mienia.

Wskazane wyżej przepisy ustawy stanowią normę o charakterze *iuris cogentis* (bezwzględnie obowiązującą) formułującą zamknięty katalog problemów wymagających uregulowania w akcie wykonawczym. Zadaniem organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, wydającego przepisy

powszechnie obowiązujące na obszarze gminy, jest pełna realizacja upoważnienia ustawowego, wyczerpująca zakres przekazanych przez ustawodawcę uprawnień. Niespełnienie którejkolwiek z przesłanek w niej zawartych skutkuje zawsze nieważnością uchwały.

Organ nadzoru wskazuje również, że kwestionowana uchwała jest aktem prawa miejscowego, co oznacza, że musi ona spełniać standardy prawodawcze ustalone wobec aktów prawa powszechnie obowiązującego. Do podstawowych standardów zalicza się – stanowiący zasadę konstytucyjną – warunek określoności prawa, co „oznacza nakaz jego precyzyjności, tj. stanu, w którym istnieje możliwość wywiedzenia z niego jednoznacznej normy prawnej [...] [oraz] nakaz formułowania prawa przejrzystego, tj. [...] zrozumiałego dla jednostki” (zob. T. Zalasieński, *Zasada prawidłowej legislacji w poglądach Trybunału Konstytucyjnego*, Warszawa 2008, s. 184-185). Konieczność stanowienia prawa cechującego się „poprawnością”, „precyzyjnością” i „jasnością” wielokrotnie podkreślał także Trybunał Konstytucyjny (por. wyroki TK, np.: z dnia 10 listopada 1998 r., K 39/97, LEX nr 34601; z dnia 11 stycznia 2000 r., K 7/99, LEX nr 39281; z dnia 13 lutego 2001 r., K19/99, LEX nr 46368; z dnia 13 września 2005 r., K 38/04, LEX nr 165332; z dnia 7 listopada 2006 r., SK 42/05, LEX nr 231203).

Przechodząc do oceny legalności przedmiotowej uchwały, należy wskazać, że Rada Miejska nie wypełniła kompleksowo zakresu spraw przekazanych jej do uregulowania w Statucie sołectwa, co stanowi przesłankę do stwierdzenia nieważności uchwały w całości.

Według art. 35 ust. 3 pkt 5 ustawy statut jednostki pomocniczej określa między innymi zakres i formy kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością organów jednostki pomocniczej, jednakże nadany przez Radę Miejską w Szczekocinach sołectwu Statut nie reguluje wszystkich wymaganych prawem zagadnień. W ocenie organu nadzoru Rada nie zrealizowała upoważnienia ustawowego, ponieważ nie określiła prawidłowo w przedmiotowym Statucie zakresu i form kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością organów tego Sołectwa. W pierwszej kolejności, odnosząc się do regulacji Rozdziału 7 Statutu pt. „Nadzór nad działalnością sołectwa”, należy stwierdzić, że zarówno jego tytuł, jak i § 33 w zakresie sformułowania „nad jednostkami pomocniczymi” stanowią istotne naruszenie prawa, to jest naruszenie art. 35 ust. 3 pkt 5 ustawy. Należy zauważyć, że przepisy art. 15 i art. 18a ustawy wyposażają radę gminy (działającą poprzez komisję rewizyjną) w uprawnienia kontrolne nad ogólnie pojętą „działalnością” jednostek pomocniczych. Rada bowiem w myśl art. 18a ust. 1 ustawy kontroluje działalność jednostek pomocniczych gminy i w tym celu powołuje komisję rewizyjną. Z kolei przepis art. 35 ust. 3 pkt 5 ustawy potwierdza powyższe uprawnienia rady, jak również doposaża ją w uprawnienia nadzorcze, jednakże powyższe sprowadza do możliwości kontrolowania i nadzorowania jedynie organów jednostek pomocniczych. To oznacza, że o ile kompetencje kontrolne rady gminy na mocy przepisów art. 15 i art. 18a ustawy obejmują całą działalność jednostek pomocniczych, to już kompetencje kontrolne i nadzorcze rady i wójta (w tym przypadku Burmistrza) – stosownie do przepisu art. 35 ust. 3 pkt 5 ustawy – będą obejmowały działalność ich organów. Tymczasem z zakwestionowanych regulacji Rozdziału 7 uchwały wynika, że przyznane Radzie Miejskiej i Burmistrzowi kompetencje nadzorcze są zbyt szerokie, przy czym w rozdziale tym także całkowicie pominięto kwestie dotyczące kontroli. Natomiast kompetencje nadzorcze obejmują bowiem – nie jak dopuszcza ustawa – działalność organów Sołectwa – ale działalność Sołectwa. Nie wskazano także w oparciu o jakie kryteria będzie sprawowany nadzór i kontrola nad działalnością organów sołectwa.

Ponadto w § 33 ust. 2 zdanie drugie Statutu określono, że *Działalność finansową sołectwa nadzoruje Skarbnik Gminy*. Organ nadzoru wskazuje, że Rada podejmując uchwałę o ustroju jednostki wewnętrznej gminy, jaką jest sołectwo, zobowiązana była do przestrzegania przepisów ustawy. Dotyczy to między innymi art. 11a ust. 1 ustawy, według którego organami gminy są rada gminy oraz wójt (burmistrz, prezydent miasta). Postanowienie statutu określające, że działalność finansową sołectwa nadzoruje Skarbnik Gminy, jest zatem niezgodny z powołanym art. 11a ust. 1 ustawy, a niezgodność ta ma charakter istotny. Rada nie jest bowiem władna do zmiany porządku kompetencyjnego, ustanowionego przez ustawę, jeśli ustawa nie zawiera w tym zakresie wyraźnego upoważnienia (jak np. w art. 39 ust. 4 ustawy). Skarbnik nie należy do organów gminy, nie można mu zatem nadać uprawnień kontrolnych i nadzorczych wobec jednostki pomocniczej gminy na podstawie art. 35 ust. 3 pkt 5 w zw. z art. 11 ustawy (por. wyrok WSA w Lublinie z dnia 7.10.2010 r., III SA/Lu 193/10, wyrok WSA w Poznaniu z dnia 18.02.2021 r., sygn. akt IV SA/Po 1404/20, publ. CBOSA).

W ocenie organu nadzoru przedmiotowy Statut nie zawiera regulacji dotyczącej sposobu zarządzania i korzystania z mienia komunalnego oraz rozporządzania dochodami z tego źródła, jak również zakresu czynności dokonywanych samodzielnie przez jednostkę pomocniczą w zakresie przysługującego jej mienia.

W § 28 w pkt 9, 10, 11 Statutu zawarto co prawda postanowienia w brzmieniu, cyt.: *Sołectwo uczestniczy w realizacji zadań Gminy poprzez: (...)*

9) składniki mienia komunalnego sołectwu przekazuje Gmina w drodze uchwały o które z wnioskiem występuje sołectwo na zebraniu

10) podejmowanie uchwał dotyczących przyjmowania lub odrzucania składników mienia komunalnego wskazanych przez organy gminy

11) korzystania z powierzonego sołectwu mienia komunalnego, utrzymania ich w należyтым stanie, remontu, konserwacji w ramach ustaleń na zebraniu wiejskim.

Jednakże zdaniem organu nadzoru nie można uznać, aby powyższa regulacja czyniła zadość delegacji z art. 48 ust. 1 ustawy.

Wskazać również należy, że zgodnie z art. 51 ust. 3 ustawy *Statut gminy określa uprawnienia jednostki pomocniczej do prowadzenia gospodarki finansowej w ramach budżetu gminy*. Zatem Rada Gminy określając w Rozdziale 6 Statutu sołectwa regulacje dotyczące gospodarki finansowej sołectwa istotnie naruszyła prawo, albowiem z delegacji ustawowej art. 51 ust. 3 ustawy bezsprzecznie wynika, że kwestie dotyczące gospodarki finansowej sołectwa powinny być uregulowane w Statucie Gminy Szczekociny, nie zaś w statucie sołectwa.

Organ nadzoru zauważa, że w § 17 Statutu we wprowadzeniu do wyliczenia obowiązków Sołtysa użyto sformułowania „w szczególności”. Zgodnie z art. 35 ust. 3 pkt 3 ustawy statut jednostki pomocniczej powinien określać organizację i zadania organów jednostki pomocniczej. Tym samym zakres zadań poszczególnych organów sołectwa powinien być określony w Statucie enumeratywnie, w sposób wyczerpujący. Zdaniem organu nadzoru Rada powinna wskazać zadania poszczególnych organów sołectwa w formie zamkniętego katalogu, gdyż brak jest innej podstawy prawnej do podejmowania przez te organy działań. Wymogów tych nie spełniają regulacje § 17 Statutu, które przez użycie we wprowadzeniu do wyliczenia wyrażenia „w szczególności” normują zadania sołtysa w sposób otwarty. Ponadto organ nadzoru stwierdza także, że przedmiotowy Statut nie zawiera również regulacji dotyczącej określenia zadań organu sołectwa jakim jest zebranie wiejskie, co stanowi naruszenie art. 35 ust. 3 pkt 3 ustawy.

Zgodnie ze stanowiskiem judykatury zadania organów sołectwa powinny być uregulowane w statucie w sposób wyczerpujący, w formie zamkniętego katalogu zadań. Przyjęcie innego założenia umożliwiłoby bowiem przekazywanie organom sołectwa zadań w trybie pozastatutowym, zarówno przez radę gminy, jak i przez organ wykonawczy gminy. Taki porządek ustrojowy sołectwa jest zaś sprzeczny z upoważnieniem ustawowym zawartym w art. 35 ust. 3 pkt 3 u.s.g. (por. wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 5 czerwca 2012 r., sygn. akt III SA/Wr 111/12). Zadania organów sołectwa, winny zostać uregulowane w uchwalonym statucie, w sposób wyczerpujący, w formie zamkniętego katalogu zadań i form działania (por. wyrok WSA w Łodzi z dnia 20 marca 2019 r., sygn. akt III SA/Łd 27/19).

Organ nadzoru zauważa, że w § 24 ust. 2 Statutu sołectwa Rada unormowała m.in. kwestie przewodniczenia obradom zebrania wiejskiego, przyjmując następujące zasady: *Zebranie otwiera Sołtys i przewodniczy jego obradom. Zebranie może wyznaczyć inną osobę na przewodniczącego zebrania* (ust. 2), a ponadto w § 26 ust. 7 Statutu Rada postanowiła, że *Uchwały podpisuje Sołtys i ogłasza je w sposób zwyczajowo przyjęty*. Ustawodawca wyraźnie rozróżnił funkcję uchwałodawczą zebrania wiejskiego od funkcji organu wykonawczego sołectwa jakim jest sołtys, oraz wspomagającej go rady sołectwiej. Wadliwości wskazanych postanowień statutu sołectwa należy upatrywać w nieuprawnionym, a w skrajnym przypadku wręcz szkodliwym, zatarciu ustrojowej odrębności pomiędzy organami sołectwa: uchwałodawczym (zebranie wiejskie) oraz wykonawczym (sołtys). Organ nadzoru w pełni podziela stanowisko Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, wyrażone w wyroku z dnia 14 lutego 2020 r. (sygn. akt IV SA/Po 917/19; publ. CBOSA), a mianowicie: „(...) w pełni należy podzielić spostrzeżenie, w myśl którego: «Przepisy nie zabraniają, by sołtys był przewodniczącym zebrania wiejskiego, co również potwierdza praktyka. Jednak wydaje się, że takie rozwiązanie nie jest najlepsze z uwagi na rozłączny charakter pozycji ustrojowej zebrania wiejskiego i sołtysa» (M. Augustyniak, Jednostki pomocnicze gminy, Warszawa 2010, s. 146, przyp. 58). W ocenie Sądu, mając na względzie zwłaszcza wspomnianą pozycję ustrojową obu organów, można dopuścić możliwość przewodniczenia przez sołtysa organom zebrania wiejskiego, ale tylko w sytuacji, gdy taką wolę wyrazi (każdorazowo) samo zebranie (mając w szczególności na uwadze materię spraw procedowanych na danym zebraniu). Innymi słowy, sołtys może być «wybrany [na przewodniczącego] przez zebranie wiejskie uczestnikiem», o którym mowa w § (...) in fine statutów, natomiast nie powinno być w tym zakresie żadnego «automatyzmu». Z uwagi na to, że w kwestionowanym przepisie § 24 ust. 2 Statutu sołectwa wprowadzony

został „automatyzm” przewodniczenia Sołtysa zebraniu wiejskiemu oraz w § 26 ust. 7 Statutu obowiązek podpisywania uchwał zebrania wiejskiego przez Sołtysa, należy ocenić takie rozwiązanie jako niedopuszczalne w świetle art. 36 ust. 1 ustawy.

Idąc dalej, z treści § 6 Statutu wynika, że *Sołtys oraz członkowie rady sołeckiej, wybierani są spośród nieograniczonej liczby kandydatów przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania*. Organ nadzoru zauważa, że przedmiotowe kwestie wynikają wprost z regulacji ustawowych, a to z treści art. 36 ust. 2 ustawy brzmieniu: *Sołtys oraz członkowie rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania*. Należy tym samym wskazać, że przepis § 6 Statutu w rzeczywistości stanowi powtórzenie i modyfikację art. 36 ust. 2 ustawy. Ponadto w § 18 Statutu przyjęto, że: *Sołtys może uczestniczyć w sesjach Rady Miejskiej, może zabierać głos na sesji. Może składać wnioski w imieniu zebrania mieszkańców swojego Sołectwa – nie ma prawa głosowania*. Natomiast zgodnie z art. 37a zdanie pierwsze ustawy *Przewodniczący organu wykonawczego jednostki pomocniczej może uczestniczyć w pracach rady gminy na zasadach określonych w statucie gminy, bez prawa udziału w głosowaniu*.

Organ nadzoru podkreśla, że uchwała Rady Miejskiej nie może regulować jeszcze raz tego co jest już zawarte w obowiązującej ustawie. Taka uchwała, jako istotnie naruszająca prawo jest nieważna. Orzecznictwo sądowe trafnie wskazuje, że powtórzony przepis będzie interpretowany w kontekście uchwały, w której go powtórzono, co może prowadzić do całkowitej lub częściowej zmiany intencji prawodawcy. Zatem regulowanie w akcie prawa miejscowego kwestii stanowiących materię ustawową, zawsze pozostawać będzie albo powtórzeniem albo modyfikacją przepisu ustawowego. W orzecznictwie wielokrotnie podkreślano, że powtarzanie regulacji ustawowych, bądź ich modyfikacja i uzupełnienie przez przepisy uchwały jest wadliwe i dezinformujące. Może prowadzić bowiem do odmiennej czy sprzecznej z intencjami ustawodawcy interpretacji przepisów. Trzeba liczyć się z tym, że powtórzony, czy zmodyfikowany przepis będzie interpretowany w kontekście uchwały, w której go zamieszczono, co może prowadzić do całkowitej lub częściowej zmiany intencji prawodawcy. Zjawisko powtarzania i modyfikacji w aktach prawnych przepisów zawartych w aktach hierarchicznie wyższych, należy uznać za niedopuszczalne. Modyfikacje przypisów ustawowych stanowią istotne naruszenie prawa (tak m.in. NSA w wyroku z dnia 16 czerwca 1992 r., sygn.: II SA 99/92, z dnia 14 października 1999 r., sygn.: II SA/Wr 1179/98, z dnia 25 marca 2003 r., sygn.: II SA/Wr 2572/02, z dnia 26 lutego 2010 r., sygn.: II OSK 1966/09). Dekodowanie norm z przepisu uchwały i bez kontekstu w jakim funkcjonują one w ustawie może powodować nieprzewidzianą przez prawodawcę zmianę ich znaczenia.

Na marginesie organ nadzoru zwraca uwagę na nieprawidłowe oznaczenia jednostek redakcyjnych Statutu. W jego tekście (np. w § 12, § 13, § 14, § 15, § 26 Statutu) błędnie użyto oznaczeń właściwych dla punktów (oznaczone cyfrą arabską z nawiasem z prawej strony) zamiast ustępów (cyfra arabska z kropką). Należy podkreślić, że uchwała regulująca materię statutową jednostki pomocniczej stanowi akt prawa miejscowego, a tym samym jej normy powinny być konstruowane zgodnie z regułami określonymi w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283), dalej jako ZTP. Zgodnie z § 124 w związku z § 143 ZTP podstawową jednostką redakcyjną i systematyzacyjną uchwały jest paragraf. Paragrafy można dzielić na ustępy, ustępy na punkty, punkty na litery, a litery na tiret. Przedmiotowa uchwała nie spełnia powyższych wymogów. Uchwała ta jest aktem prawa miejscowego, dlatego nie może budzić wątpliwości co do zawartych w niej regulacji, treści i formy poszczególnych paragrafów i nie może być wewnętrznie sprzeczna. Podkreślić należy, że treść przepisów oraz formę uchwały redaguje się tak, aby dokładnie i w sposób zrozumiały dla adresatów zawartych w nim norm wyrażały intencje uchwałodawcy.

Należy zauważyć, że Rada Miejska w sposób nieprawidłowy uregulowała także § 12 ust. 1 Statutu w brzmieniu, cyt.: *Po zamknięciu listy kandydatów na funkcje Sołtysa, Przewodniczący Komisji Skrutacyjnej, o jakiej mowa w § 9 niniejszego Statutu, poddaje pod głosowanie Zebrania wszystkie zarejestrowane kandydatury w kolejności alfabetycznej*. Przepis ten jest niejasny i nieprawidłowy, albowiem w tym postanowieniu znalazło się odesłanie do „§ 9 niniejszego Statutu”, który dotyczy Rady Sołeckiej i ma następujące brzmienie: *Rada Sołecka składa się z 3-5 osób. O ilości członków Rady Sołeckiej decyduje Zebranie Wiejskie w formie uchwały. Z związku z czym odesłanie to niewątpliwie powoduje problemy interpretacyjne*. Analogiczne uwagi należy odnieść także do treści § 15 ust. 3 Statutu, który stanowi, że *Procedurę w sprawie odwołania Sołtysa lub Członków Rady Sołeckiej przed upływem kadencji wszczynają wniosek Zebrania Wiejskiego podjęty w formie uchwały oraz w sytuacji określonej w § 35*. Regulacja ta odwołuje się z kolei do § 35 Statutu w brzmieniu: *Zmian niniejszego Statutu dokonuje Rada Miejska*

w *Szczekocinach*. Organ nadzoru stwierdza zatem, że przepisy te są niejasne, nieprecyzyjne i nieczytelne, a w konsekwencji wskazane przepisy istotnie naruszają prawo, to jest art. 2 Konstytucji RP.

Podkreślić należy, że normy formułowane w akcie prawa miejscowego muszą być precyzyjne i jednoznaczne – tak, aby nie budziły żadnych wątpliwości interpretacyjnych. Rada powinna tworzyć akt prawa miejscowego tak, aby był on kompletny treściowo, czytelny i zrozumiały dla jego adresatów. Wymóg ten wynika z zasad prawidłowej legislacji, znajdujące oparcie w art. 2 Konstytucji RP.

Przeprowadzona przez organ nadzoru analiza treści uchwały oraz statutu wykazała, że statut sołectwa zawiera liczne przepisy, których redakcja jest nieprawidłowa pod względem językowym, stylistycznym oraz interpunkcyjnym. Tytułem przykładu wskazać należy § 7 ust. 1 Statutu, zgodnie z którym „*Zebranie na którym ma nastąpić wybór Sołtysa i Rady Sołeckiej zarządza Burmistrz Gminy Szczekociny na 7 dni przed wyznaczoną datą. W tym celu określa miejsce, dzień, godzinę zebrania. W zawiadomieniu o zebraniu uwzględnia się II termin zebrania o ½ godziny za planowanym zebraniem*”. Podobnie, zgodnie z § 15 ust. 3 Statutu: *Wybory uzupełniające dokonuje się według procedury niniejszego statutu – Rozdziału 2 (Zasady i Tryb wyboru Organów Sołectwa)*. Rada Miejska w *Szczekocinach* posługuje się również w przedmiotowym Statucie pojęciami i wyrażeniami niezdefiniowanymi, nieznanymi ustawie, przykładowo: „przedstawiciel Gminy” w § 7 ust. 2, „największą zwykłą większość głosów”, „jednakową największą liczbę głosów”, „plany pracy sołectwa” w § 20, „ocena stanu sołectwa” w § 33 ust. 2 lit. a, „w drodze przepisów gminnych” w § 28 pkt 3, „odrzućcie składników mienia” w § 28 pkt 10 Statutu.

Ponadto zwraca uwagę fakt, że Rada Miejska w przedmiotowym statucie dwukrotnie zawarła regulacje dotyczące tej samej kwestii, a mianowicie okresu kadencji Sołtysa i Rady Sołeckiej, tj. w § 5 ust. 1 zdanie drugie oraz w § 16 ust. 1 Statutu.

Powyżej opisane uchybienia należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, a sprzeczność ta jest oczywista, bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od daty jego podjęcia (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18; CBOSA).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały Nr 56/VII/2024 Rady Miejskiej w *Szczekocinach* z dnia 29 października 2024 r. w sprawie utworzenia jednostki pomocniczej Sołectwa „Zachód” i nadania jej statutu – w całości, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz